

LANDSTINGSREVISIONEN

Granskning år 2014 av folkhögskolestyrelserna i Storuman och Vindeln

Rapport nr 24/2014

Mars 2015

Eva Röste Moe, Certifierad kommunal revisor, revisionskontoret

Diarienummer: REV 19:6-2014

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. MÅLUPPFYLLELSE.....	3
1.2. STYRNING OCH UPPFÖLJNING	3
1.3. REKOMMENDATIONER TILL DEN NYA FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN.....	3
2. BAKGRUND	4
2.1. REVISIONSFRÅGOR	4
2.2. AVGRÄNSNING.....	4
2.3. REVISIONSKRITERIER	4
2.4. METOD.....	5
3. FOLKHÖGSKOLESTYRELSESNAS UPPDRAG	5
3.1. STATENS KRAV.....	5
3.2. KOMMUNALLAGEN	6
3.3. FULLMÄKTIGES REGLEMENTE FÖR FOLKHÖGSKOLESTYRELSENA	6
3.4. FULLMÄKTIGES LANDSTINGSPLAN	6
3.4.1. SÄRSKILDA UPPDRAG I LANDSTINGSPLANEN.....	7
3.5. LANDSTINGSSTYRELSENS ANVISNINGAR.....	7
4. STORUMANS FOLKHÖGSKOLESTYRELSE	8
4.1. VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅR 2014	8
4.2. EKONOMISK STYRNING	9
4.3. INTERN KONTROLL	10
4.3.1. <i>Uppföljning av den interna kontrollen.....</i>	<i>10</i>
4.3.2. <i>Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner</i>	<i>11</i>
4.4. UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMISKT RESULTAT	13
4.4.1. <i>Delårsrapport per april och augusti 2014.....</i>	<i>13</i>
4.4.2. <i>Årsrapport</i>	<i>14</i>
4.4.3. <i>Åtgärder med anledning av tidigare iakttagelser</i>	<i>15</i>
4.5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	15
5. VINDELNS FOLKHÖGSKOLESTYRELSE.....	16
5.1. VERKSAMHETSPLAN FÖR ÅR 2014	16
5.2. EKONOMISK STYRNING	17
5.3. INTERN KONTROLL	17
5.3.1. <i>Uppföljning av den interna kontrollen.....</i>	<i>18</i>
5.3.2. <i>Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner</i>	<i>19</i>
5.4. UPPFÖLJNING AV VERKSAMHET OCH EKONOMISKT RESULTAT	21
5.4.1. <i>Delårsrapport per april och augusti 2014.....</i>	<i>21</i>
5.4.2. <i>Årsrapport</i>	<i>21</i>
5.4.3. <i>Åtgärder med anledning av tidigare iakttagelser</i>	<i>22</i>
5.5. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGOR.....	23

1. Sammanfattande analys

1.1. Måluppfyllelse

Under flera år har revisorerna rekommenderat båda folkhögskolestyrelserna att utveckla mål i sina verksamhetsplaner. Målen bör visa vad verksamheterna ska uppnå för att bidra till att förverkliga fullmäktiges mål och även övriga uppdrag som åligger skolorna. Storumans folkhögskola har endast definierat tre mätbara mål för sin verksamhet, medan Vindelns folkhögskola helt saknar mätbara mål i sin verksamhetsplan.

Vår bedömning är fortfarande att ingen av folkhögskolestyrelserna har en tillräckligt utvecklad redovisning för att man ska kunna bedöma om deras verksamheter för år 2014 är genomförd i enlighet med fullmäktiges mål, uppdrag och direktiv.

1.2. Styrning och uppföljning

Positiva iakttagelser är att det av protokollen framgår att båda styrelserna löpande tagit del av skolornas ekonomiska utveckling. Båda styrelserna bör dock bli tydligare med att i sina protokoll förklara orsakerna till de budgetavvikelser som inträffar under året och varför månadsresultaten ser ut som dom gör.

I tidigare års granskningar har revisorerna rekommenderat folkhögskolestyrelserna att utveckla sitt arbete med den interna kontrollen. Storumans internkontrollplan är i stort sett identisk med 2013 års plan och Vindeln har samma plan som föregående år. Utifrån informationen i protokoll och årsrapporter bedömer vi att återrapporeringen till styrelserna av den interna kontrollen varit bristfällig. Det saknas dokumenterade underlag som redovisar resultatet av genomförda kontroller. Ingen av styrelserna har heller lämnat någon samlad bedömning av resultatet kring kontrollerna.

Med anledning av att skolorna har få eller inga mätbara mål är återrapporeringen i årsrapporten inte möjlig att värdera. Vår samlade bedömning är att ingen av folkhögskolestyrelserna har haft en tillräcklig styrning och kontroll över sina verksamhetsområden.

1.3. Rekommendationer till den nya folkhögskolestyrelsen

- Besluta om mätbara verksamhetsmål utifrån fullmäktiges mål och uppdrag.
- Förklara orsaker till ekonomiska avvikelser i protokollen.
- Utveckla arbetet med den interna kontrollen enligt rekommendationerna i den bifogade rapporten.
- Lyft frågan vidare till fullmäktige om att förtydliga reglementet för folkhögskolestyrelsen vad gäller styrelsens personal- och arbetsmiljöansvar.
- Se över delegationsordningarna som är från år 2012 och år 2013.

2. Bakgrund

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål, beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelserna och nämnderna ansvarar också för återrapporteringen till fullmäktige. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska styrelser och nämnder. Revisorerna ska pröva om styrelser och nämnder säkerställt att verksamheten är genomförd på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaper är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

I förra årets granskning lämnade revisorerna följande rekommendationer till båda folkhögskolestyrelserna:

- Att besluta om mätbara mål i syfte att styra och kontrollera att styrelsen genomför sin verksamhet i enlighet med fullmäktiges övergripande mål, uppdrag och direktiv.
- Att utveckla arbetet med den interna kontrollen. Dokumentera vilka riskområden som styrelsen bedömer är väsentliga för att verksamheten ska bedrivas på ett tillfredsställande sätt.

Vi har i denna granskning följt upp rekommendationerna från föregående års granskning.

2.1. Revisionsfrågor

Den första revisionsfråga som granskningen ska besvara är om folkhögskolestyrelsernas måluppfyllelse är tillräcklig.

Den andra revisionsfrågan är om folkhögskolestyrelserna har haft en tillräcklig styrning och kontroll över verksamheten inom sitt ansvarsområde. För denna del har vi formulerat följande underliggande revisionsfrågor:

- Är folkhögskolestyrelsernas redovisning av måluppfyllelsen tillräckligt utvecklad?
- Har folkhögskolestyrelserna metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?
- Har folkhögskolestyrelserna agerat tillräckligt med anledning av rekommendationerna i föregående års granskning.

2.2. Avgränsning

Granskningen avser verksamheten år 2014 i Storumans och Vindelns folkhögskolestyrelser. Granskningen omfattar inte om folkhögskolestyrelserna säkerställt att räkenskaperna är rättvisande. Denna del granskas i samband med granskningen av landstingets delårs- och årsbokslut.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Vår bedömning av folkhögskolestyrelsernas ansvarsutövande utgår från:

- Kommunallagen (6 kap. 7§)

- Fullmäktiges reglemente för folkhögskolestyrelser (VLL 332-2010)
- Fullmäktiges reglemente för intern kontroll (VLL 846-2009)
- Fullmäktiges tillämpningsanvisningar för den interna kontrollen (VLL 846-2009)
- Övriga uppdrag eller direktiv från fullmäktige till folkhögskolestyrelserna
- Landstingsstyrelsens anvisningar
- Landstingets interna regler

2.4. Metod

Granskningen har genomförts med stöd av revisionskontorets program för årlig granskning av nämnd. Programmet innehåller delar för granskning av folkhögskolestyrelsernas verksamhetsplaner, protokoll, delårsrapporter, årsrapporter, ekonomistyrning, följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll, följsamhet till ekonomiadministrativa regler, uppföljning av tidigare års granskningar m.m.

Därutöver har vi genomfört intervjuer och samtal med skolornas rektorer och andra nyckelpersoner såsom ekonomiansvariga och biträdande rektor under året.

För att kontrollera följsamhet till ekonomiadministrativa rutiner har vi genomfört stickprov. Årets stickprov omfattar skolornas inköp i förhållande till lagar och regler samt kontroll av att system är uppdaterade enligt beslutade attestbehörigheter.

Information om granskningen har kommunicerats till folkhögskolestyrelserna via respektive rektor som fått ta del av projektplanen.

Rapporten är indelad i tre delar. Den första delen (avsnitt 3) beskriver allmänt om de båda folkhögskolestyrelsernas uppdrag utifrån gällande lagstiftning och fullmäktiges reglemente och landstingsplan. Del två (avsnitt 4) omfattar granskningen av Storumans folkhögskola och del tre (avsnitt 5) granskningen av Vindelns folkhögskola.

3. Folkhögskolestyrelsernas uppdrag

3.1. Statens krav

Staten ställer vissa krav som ska vara uppfyllda för att en folkhögskola ska kunna få ekonomiskt statsstöd till sin verksamhet. Dessa krav är att skolan ska:

- Bidra till att stärka och utveckla demokratin.
- Bidra till att människor kan påverka sin livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen.
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället.
- Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet.
- Dessutom ska dessa villkor vara uppfyllda för att bidrag ska betalas ut:
- Skolan ska ha en ansvarig styrelse.

- Skolan ska erbjuda minst 15 procent allmänna kurser (främst avsedda för dem som saknar grundskole- och gymnasieutbildning) Utbildningen är avsedd för personer som är 18 år eller äldre.
- Skolans utbildningar ska vara kostnadsfria.

3.2. Kommunallagen

Folkhögskolestyrelsen har enligt kommunallagens 6 kap 7 § ansvar att se till att skolverksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.3. Fullmäktiges reglemente för folkhögskolestyrelserna

I fullmäktiges reglemente till folkhögskolestyrelserna finns ett drygt 10-tal uppgifter som styrelsen ska fullgöra. Dessa uppgifter presenteras närmare under respektive styrelse längre fram i rapporten. Folkhögskolestyrelserna ska i övrigt fullgöra uppgifter enligt beslut av fullmäktige. Beslut som fullmäktige hänskjutit till styrelserna ska anmälas för fullmäktige. Detta kan göras i styrelsernas årsrapporter.

Vår kommentar

I reglementet för folkhögskolestyrelserna som gällt under verksamhetsåret framgår inte om folkhögskolestyrelserna har personal och arbetsmiljöansvar för sina verksamheter.

Vindelns folkhögskolestyrelse har i sin uppdragsbeskrivning till rektor förtydligt att rektor har ansvar för bland annat personal, arbetsmiljö samt miljö och säkerhet.

I delegationsordningen till rektor för Storumans folkhögskola framgår hur personalansvaret är fördelat mellan folkhögskolestyrelsen, rektor och samordnare. Däremot finns inget uppdrag kring arbetsmiljöansvar.

Utifrån reglementet för folkhögskolestyrelserna framgår inte att styrelserna har personal- och arbetsmiljöansvar. Båda styrelserna har dock delegerat detta till rektorerna.

- En rekommendation är att lyfta frågan vidare till fullmäktige om att förtydliga reglementet för folkhögskolestyrelsen vad gäller personal- och arbetsmiljöansvaret.

3.4. Fullmäktiges landstingsplan

Av fullmäktiges landstingsplan framgår de sex övergripande målen för landstinget. Landstinget har en politisk styrning utifrån visioner, mål och strategier, men även genom olika policyer, program, handlingsplaner och riktlinjer som följs upp enligt definierade kriterier. Budgeten är det ramverk inom vilket målen ska förverkligas.

3.4.1. Särskilda uppdrag i landstingsplanen

År 2014 gav landstingsfullmäktige i uppdrag till folkhögskolestyrelserna att tillsammans med verksamhetsområde service se över lokalerna och lokalbehoven med målsättning att sänka de årliga driftkostnaderna.

Under år 2014 fick styrelsen för Vindelns folkhögskola även i uppdrag av fullmäktige att under en försöksperiod (september 2014 – juni 2015) starta en filial i Åsele. Filialen skulle vara en dagfolkohögskola utan internat med allmän kurs. Verksamheten skulle omfatta 20 platser. Den nya folkhögskolestyrelsen fick i uppdrag att under våren 2015 utvärdera Åseleverksamheten. Folkhögskolestyrelsen har efter utvärderingen fullmäktiges mandat att själva besluta om en möjlig fortsättning av filialen i Åsele.

3.5. Landstingsstyrelsens anvisningar

Landstingsstyrelsen har i sina anvisningar till folkhögskolestyrelserna meddelat att underlag till årsredovisningen för år 2014 ska vara inlämnat till landstingsstyrelsen senast den 25 februari 2015. Vad årsrapporten ska innehålla framgår av anvisningarna.

4. Storumans folkhögskolestyrelse

Folkhögskolestyrelsen får sina förutsättningar från fullmäktiges reglemente och tilldelade budgetram men också från de krav som staten ställer på folkhögskolorna genom folkbildningsrådets förordning om statsbidrag. Utifrån dessa förutsättningar ska folkhögskolestyrelsen ta fram en plan för skolans verksamhet och ekonomi.

4.1. Verksamhetsplan för år 2014

Storumans folkhögskolestyrelse fattade den 12 juni år 2014 (34§) beslut om sin verksamhetsplan för år 2014. Eftersom beslutet fattades så pass långt in på verksamhetsåret fanns inga beslutade mål för året att följa upp i det första delårsbokslutet.

Verksamhetsplanen är uppdelad utifrån folkbildningsrådets mål, landstingsfullmäktiges övergripande mål och skolans egna mål. Folkhögskolestyrelsen har endast tagit fram tre egna mål för verksamheten. Dessa tre mål är mätbara och det finns aktiviteter kopplade till dem. Av planen framgår också vem som är ansvarig för aktiviteterna och hur ofta de ska genomföras. Det går dock inte att bedöma på vilket sätt aktiviteterna bidrar till måluppfyllelsen.

Fullmäktige har i sitt reglemente till folkhögskolestyrelsen beslutat om en rad uppdrag till styrelsen. Verksamhetsplanen omfattar inte information om hur uppdragen ska genomföras under året.

Landstingsfullmäktige angav i sin landstingsplan för år 2014 att folkhögskolestyrelserna tillsammans med verksamhetsområde service skulle se över lokalerna och lokalbehoven med målsättning av sänka de årliga driftkostnaderna. Folkhögskolestyrelserna fick även i uppdrag att under år 2014 utreda för att etablera en högskolefilial i Åsele. Dessa uppdrag finns inte med i verksamhetsplanen.

Verksamhetsplanen innehåller inga ekonomiska direktiv för verksamheten.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Landstinget har inget regelverk som styr utformningen av en verksamhetsplan. En förutsättning för att kunna följa upp verksamhetens uppdrag är att uppdragen tolkas och bryts ner till mätbara mål. Därefter bör aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året kopplas mot respektive mål. På så sätt blir verksamhetsplanen möjlig att följa upp och utvärdera.

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan kan utvecklas till att mer specifikt omfatta den verksamhet som skolan planerar att genomföra under kommande verksamhetsår. Det är positivt att verksamhetsplanen innehåller kommentarer till fullmäktiges övergripande mål.

- En rekommendation är ta fram mätbara verksamhetsmål dels utifrån de uppdrag som staten föreskrivit och dels utifrån det fullmäktige angett i sitt reglemente till folkhögskolestyrelsen samt eventuella övriga uppdrag. Målen bör där det är möjligt kopplas mot fullmäktiges övergripande mål. På så sätt blir det tydligt att det finns en röd tråd

från fullmäktiges uppdrag till den verksamhet som skolan planerar att bedriva.

4.2. Ekonomisk styrning

Folkhögskolestyrelsen ska enligt fullmäktiges reglemente upprätta en årlig plan för verksamhetens ekonomi. För år 2014 anvisade fullmäktige knappt 3,5 miljoner kronor till Storumans folkhögskola. Skolans största intäkter kommer från stadsbidragen. För att erhålla statsbidrag krävs att skolan uppfyller förordningen om statsbidrag för folkhögskolor. Bidragen ges bland annat utifrån antalet genomförda deltagarveckor. Skolan hade i sin verksamhetsplan för år 2014 som mål att uppnå 5000 deltagarveckor.

Folkhögskolestyrelsen godkände sin budget för år 2014 den 18 december år 2013 (57§)

Folkhögskolestyrelsen har vid fem av sju överläggningar i sina protokoll noterat att de fått information om skolans ekonomi. Protokollen innehåller inga detaljerade beskrivningar av resultatet. När ekonomin avviker från budget finns till viss del information i protokollen om vilka poster som avses. Däremot finns ingen information om orsaken till avvikelserna. Skolan har under året gjort insatser i form av köpstopp och personalminskningar genom att inte återbesätta tjänster efter naturliga avgångar och sjukskrivningar. I protokollen finns inte några hänvisningar till dokumenterade ekonomiska rapporter. Av den anledningen går det inte att utifrån informationen i protokollen bedöma kvaliteten på den ekonomiska rapporteringen som folkhögskolestyrelsen tagit del av.

Skolan klarade inte riktigt sitt mål om att uppnå 5000 deltagarveckor (4957). Skolan klarade inte heller målet om att ha ett fullbelagt internat.

Storumans folkhögskola startade verksamhetsåret 2014 med ett ackumulerat underskott på 113 000 kr. I vare sig den första eller den andra delårsrapporten har styrelsen gjort någon prognos över det förväntade utfallet vid årets slut. I protokollet för november månad gör styrelsen bedömningen att man trots ett redovisat underskott i november ska hålla budgeten vid årets slut. I årsbokslutet bekräftas att bedömningen var korrekt och Storumans folkhögskola redovisade ett positivt resultat i förhållande till budget med knappt 80 000 kr. Det positiva resultatet för året räcker dock inte helt för att återställa tidigare års underskott vilket gör att ett ackumulerat underskott om ca 33 000 kr kvarstår till år 2015.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Det är positivt att styrelsen under året hållit sig informerad om skolans ekonomi och att skolan vidtagit åtgärder för att hålla ner kostnaderna.

- En rekommendation är att folkhögskolestyrelsen i sina protokoll förtydligar vad som orsakat avvikelserna gentemot budget under året.
- Om avvikelserna i den ekonomiska rapporteringen föranleder åtgärder bör styrelsen i sina protokoll besluta om dessa.

4.3. Intern kontroll

Folkhögskolestyrelsen ska enligt kommunallagens 6 kap 7 § se till att den interna kontrollen över verksamheten är tillräcklig och bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Om kontrollerna visar på brister ska folkhögskolestyrelsen enligt fullmäktiges internkontrollreglemente lämna förslag på åtgärder.

Storumans folkhögskolestyrelse beslutade om en internkontrollplan den 21 februari 2014 (7§).

Av internkontrollplanen framgår vem eller vilka som har ansvar för att kontroller blir genomförda och följs upp. Folkhögskolestyrelsen har gjort riskbedömningar enligt en sifferskala för respektive punkt i internkontrollplanen.

I internkontrollplanen framgår till viss del vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollaktiviteterna. Ett antal kontrollaktiviteter saknar dock en beskriven metod om exempelvis stickprovets frekvens och storlek. Det framgår inte när i tiden kontrollerna ska vara genomförda och återrapporterade till folkhögskolestyrelsen.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Under flera år har revisorerna rekommenderat folkhögskolestyrelsen att utveckla arbetet med den interna kontrollen. Några av tidigare års rekommendationer har blivit åtgärdade medan andra kvarstår. Efter årets granskning lämnar vi nedanstående rekommendationer till det fortsatta utvecklingsarbetet:

- Folkhögskolestyrelsen bör utveckla sin riskanalys genom att dokumentera underlaget för de riskbedömningar som görs i samband med upprättandet av internkontrollplanen.
- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att det i planen framgår vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollerna, kontrollernas omfattning och med vilka tidsintervall de ska genomföras.
- Folkhögskolestyrelsen bör definiera målvärden som resultatet av kontrollerna kan mätas och bedömas mot.
- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att det av planen framgår när kontrollerna ska rapporteras till styrelsen.

4.3.1. Uppföljning av den interna kontrollen

Folkhögskolestyrelsen har fått en muntlig och skriftlig återrapportering i december 2014 om att kontrollerna är genomförda. Av underlaget till protokollet framgår att kontrollerna är genomförda och för några kontroller finns även ett datum för genomförandet noterat. Underlaget saknar dock information om kontrollernas resultat. Det är utifrån underlaget heller inte möjligt att bedöma kontrollernas kvalitet.

I avrapporteringen uppmärksammades folkhögskolestyrelsen på ett problem med redovisningen av kontanter till landstinget. Folkhögskolestyrelsen beslutade om att ge i uppdrag till skolassistenten att arbeta vidare med ärendet.

Styrelsen godkände redovisningen av den interna kontrollen i sitt protokoll från december 2014. Styrelsen har dock inte gjort någon bedömning av re-

sultatet i sin helhet och hur systemet för arbetet med den interna kontrollen fungerar.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Det är positivt att folkhögskolestyrelsen vidtagit en åtgärd med anledning av att en brist blivit uppmärksammas i den interna kontrolluppföljningen. En reflektion är att kontroller i en internkontrollplan inte bör utgöras av kontroller som normalt ingår i den ordinarie verksamheten. Internkontrollplanen bygger på att göra kontroller där det finns risker att befintliga verksamhetskontroller inte är tillräckliga eller att styrelsen behöver extra insyn för att kunna säkerställa att verksamheten uppnår förväntade mål.

- Folkhögskolestyrelsen bör se till att det finns ett dokumenterat underlag till återrapporteringen av den interna kontrollen. Av underlaget bör framgå när respektive kontroll är genomförd och vilket resultat kontrollen visade.
- Folkhögskolestyrelsen bör göra en bedömning av om kontrollen utförts med tillräcklig kvalitet och om resultatet är tillfredsställande.

4.3.2. Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner

I fullmäktiges reglemente står att folkhögskolestyrelsen ska utfärda riktlinjer om drift, personaladministration, ekonomisk förvaltning, intern kontroll m.m. och se till att dessa tillämpas.

I samband med vår årliga granskning har vi följt upp ett urval av styrande dokument och ekonomiadministrativa rutiner.

Folkhögskolestyrelsen har under år 2014 haft sju protokollförda sammanträden. Förutom verksamhetsplan, budget och internkontrollplan som behandlats under föregående avsnitt finns andra viktiga dokument för att styra och kontrollera verksamheten. Nedan presenteras ett urval av dessa:

Styrdokument	Revisionskriterium	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Delegationsordning	<i>Enligt kommunallagens 6 kap 33 § får folkhögskolestyrelsen uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 34 §.</i>	Ja	2013-02-22, 8 § Det saknas beslut om hur ofta delegationsordningen ska revideras.

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Styrdokument	Revisionskriterium	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Attestordning	<i>Det saknas regler kring attestordningar i landstingets ledningssystem. Men för att säkerställa en kontroll över exempelvis löner och inköp är det praxis att det finns beslut om en attestordning inom vilken namngivna personer har mandat att utföra attester.</i>	Ja	2013-04-19, 20 § Det saknas beslut om hur ofta attestordningen ska revideras.
Dokumenthanteringsplan	<i>Enligt fullmäktiges arkivreglemente ska varje myndighet (dvs. styrelse eller nämnd) upprätta en plan som redovisar vilka handlingstyper verksamheten hanterar och vilka gallringsfrister som gäller för dessa. En dokumenthanteringsplan ska fortlöpande uppdateras och kompletteras.</i>	Ja	I folkhögskolestyrelsens dokumenthanteringsplan (fastställd 20 april 2012) framgår att planen rutinmässigt ska följas upp en gång per år och revideras vid behov. Planen har inte reviderats under år 2014. Däremot har styrelsen fått information (den 17 december 2014, 58§) om att kontroller av planens efterlevnad har gjorts två gånger under året.

Inköp och upphandlingar

I folkhögskolestyrelsens internkontrollplan finns en kontroll om att följa landstingets uppsatta regler för upphandlingar. Inköp av varor eller tjänster i kommuner och landsting omfattas av LOU. I juli år 2014 höjdes beloppsgränsen för direktupphandling till 505 800 kr. I lagtexten står att den som använder direktupphandling ska ”anteckna skälen för sina beslut och annat av betydelse vid upphandlingen om upphandlingens värde överstiger 100 000 kr”.

Vi har under granskningen kontrollerat folkhögskolans inköp under år 2014. Granskningen visar att det förekommer fakturor från en och samma leverantör under år 2014 som överstiger 600 000 kr. Det finns ett dokumenterat avtal undertecknat av rektor och representant för leverantören. Däremot saknas dokumenterat underlag för beslutet kring denna direktupphandling.

Attestordning

Enligt folkhögskolestyrelsens beslutade attestordning ska rektor ha rätt att attestera fakturor upp till ett belopp om 300 000 kr, skolans samordnare får attestera upp till 100 000 kr samt folkhögskolestyrelsens ordförande upp till 100 000 kr.

Vi har gjort en kontroll av om attestbehörigheterna i fakturahanteringssystemet följer den beslutade attestordningen. Kontrollen visar att rektor är den

enda registrerade beslutsattestanten i fakturahanteringssystemet för Storumans folkhögskola. Det nya leverantörsfakturasystemet fungerar så att fakturor som avser rektors kostnader, vilka borde attesteras av folkhögskolans ordförande manuellt måste vidarebefordras av rektor till styrelseordföranden. Vid ett stickprov har vi endast påträffat fakturor som attesterats av rektor själv. Detta gäller även exempelvis beställningar där rektor själv undertecknat avtal med leverantören.

I folkhögskolestyrelsens delegationsordning framgår att all personal har delegation att göra inköp för max 500 kr inom sitt ansvarsområde. I stickprovet kan vi se att enskilda inköp har gjorts som överstiger detta belopp.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Folkhögskolestyrelsen har fattat beslut om de kontrollerade styrdokument. Vår kontroll av fakturor för inköp av varor och tjänster visade att det saknades dokumenterat underlag för beslut kring en direktupphandling vars belopp översteg gränsen för LOU. Detta trots att kontroll av upphandlingsrutiner finns med som en punkt i styrelsens internkontrollplan.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att utveckla de egna kontrollerna kring inköp och upphandling.
- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att säkerställa att rutinerna för attestering av rektors kostnader fungerar.
- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att tydliggöra vilken attestordning som ska gälla samt att kontrollera att den också är uppdaterad i fakturahanteringssystemet.
- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att säkerställa att beslutad delegationsordning vad gäller inköp efterlevs.
- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att se över delegationsordningen som är från år 2013.

4.4. Uppföljning av verksamhet och ekonomiskt resultat

Folkhögskolestyrelsen ska enligt fullmäktiges reglemente följa upp och utvärdera sin verksamhet utifrån de mål som fastställts i lagstiftningen och av fullmäktige. Folkhögskolestyrelsen ska lämna en årsredovisning till landstingsstyrelsen som i sin tur bereder informationen till fullmäktige.

Landstingsstyrelsen har i sina anvisningar till folkhögskolestyrelserna lämnat instruktioner för när delårs- och årsrapporter senast skulle vara överlämnade till landstingsstyrelsen samt vilket innehåll rapporteringen skulle omfatta.

4.4.1. Delårsrapport per april och augusti 2014

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om det ekonomiska resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut och om verksamheten drivits inom uppsatta mål.

Folkhögskolestyrelsens delårsrapporter för april respektive augusti följde i stort de punkter som fanns i landstingsstyrelsens instruktion för uppföljningen. I samband med beslutet om den första delårsrapporten per april

2014 (§42, 2014-05-14) hade folkhögskolestyrelsen ännu inte beslutat om sin verksamhetsplan för år 2014. Det fanns inga mätbara mål kopplade mot fullmäktiges mål i denna rapport. Det fanns inte heller några prognoser för årets slut vare sig för det ekonomiska resultatet eller för fullmäktiges övriga mål.

I den andra delårsrapporten per augusti (§42, 2014-09-26) redovisade folkhögskolestyrelsen sina tre mätbara verksamhetsmål kopplat mot två av fullmäktiges övergripande mål. Styrelsens bedömning var att det fanns god förhoppning om att uppnå samtliga tre verksamhetsmål vid årets slut. Däremot saknades ekonomisk prognos för årets slut även i den andra delårsrapporten.

4.4.2. Årsrapport

Vad årsrapporten ska innehålla framgår av landstingsstyrelsens anvisningar.

Folkhögskolestyrelsen har i sin årsrapport följt landstingsstyrelsens anvisningar. Folkhögskolestyrelsen hade endast tre mätbara mål i sin verksamhetsplan. Ett av målen blev uppfyllt, ett nästan uppfyllt och ett blev inte uppfyllt. För det mål som inte blev uppfyllt skrev styrelsen i årsrapporten att man vidtagit åtgärder som förhoppningsvis ska förbättra förutsättningarna att kunna nå målet nästa år. Verksamheten är verbalt beskriven i förhållande till fullmäktiges övriga mål vilket gör det svårt att bedöma graden av måluppfyllelse.

Åtterrapportering av särskilda uppdrag

I landstingsplanen fick folkhögskolestyrelserna ett särskilt uppdrag från fullmäktige. Uppdraget gick ut på att tillsammans med verksamhetsområde service se över lokalerna och lokalbehoven med målsättning att sänka de årliga driftkostnaderna.

I granskningen har vi inte kunnat se vare sig i protokoll eller i årsrapport om uppdraget är genomfört eller inte. Enligt uppgift från landstingets fastighetsavdelning har de inte heller fått något uppdrag från folkhögskolestyrelserna om att påbörja någon översyn med målsättning att sänka driftkostnaderna. Företrädare för fastighetsavdelningen uppger däremot att fastighet arbetar med att byta ut ventilationsaggregat på båda folkhögskolorna i syfte att minska energiförbrukningen.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Det är positivt att styrelsen i sin årsrapport kopplar sina tre mål mot fullmäktiges övergripande mål. Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen bör utveckla sin verksamhetsplan och i denna formulera fler mätbara mål med koppling till verksamhetens uppdrag. Målen ska vara ett verktyg för att se om verksamheten styr i den riktning som fullmäktige och folkhögskolestyrelsen förväntar. Fler mål och mål med koppling till uppdrag och reglemente gör det också lättare att följa upp och värdera verksamhetens resultat under året.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att utveckla sin målstyrning och därmed också sin uppföljning av verksamheten.

4.4.3. Åtgärder med anledning av tidigare iakttagelser

Efter årets granskning är vår bedömning att folkhögskolestyrelsen inte agerat tillräckligt utifrån de rekommendationer som lämnades föregående år. Det är dock positivt att folkhögskolestyrelsen haft dialog med revisorerna under året för att få en förståelse för de brister som påtalats och utifrån dessa ha möjlighet att agera för förbättringar.

Vår bedömning och våra rekommendationer

- Rekommendationerna från föregående år kvarstår.

4.5. Svar på revisionsfrågor

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen genom sin verksamhetsplan med endast tre mätbara mål har haft en svag styrning och uppföljning över sitt verksamhetsområde. Måluppfyllelsen bedöms också som svag då endast ett av tre mål blev uppnått. Det särskilda uppdrag som riktats till folkhögskolestyrelsen har inte heller redovisats i vare sig protokoll eller årsrapport vilket tyder på att styrelsen behöver utveckla sina metoder och system för att säkerställa att uppdrag blir genomförda.

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Är folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse tillräcklig?	Nej	Folkhögskolestyrelsen klarar ett av sina tre verksamhetsmål.
Är folkhögskolestyrelsens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?	Nej	Nämnden redovisar visserligen sina tre verksamhetsmål på ett tydligt sätt, men eftersom övriga mål och uppdrag från fullmäktige inte är nedbrutna till verksamheten går det inte att bedöma någon måluppfyllelse av dessa. Det särskilda uppdrag som fullmäktige lämnat till folkhögskolestyrelsen i landstingsplanen är inte återredovisat i vare sig protokoll eller årsrapport.
Har folkhögskolestyrelsen metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?	Delvis	Folkhögskolestyrelsen har beslutat om sina styrdokument och också i protokoll dokumenterat att de följt upp sin internkontrollplan. Vår granskning av ekonomiadministrativa rutiner visar dock att det finns brister i den interna kontrollen och att beslut inte har efterlevts. Det saknas en återredovisning om det särskilda uppdrag som fullmäktige lämnade till folkhögskolestyrelsen i landstingsplanen.
Har folkhögskolestyrelsen agerat tillräckligt med anledning av revisorernas rekommendationer i 2013 års granskning.	Nej	Samma rekommendationer som lämnades i föregående års granskning kvarstår fortfarande.

5. Vindelns folkhögskolestyrelse

Folkhögskolestyrelsen får sina förutsättningar från fullmäktiges reglemente och tilldelade budgetram men också från de krav som staten ställer på folkhögskolorna genom folkbildningsrådets förordning om statsbidrag. Utifrån dessa förutsättningar ska folkhögskolestyrelsen ta fram en plan för skolans verksamhet och ekonomi.

5.1. Verksamhetsplan för år 2014

Vindelns folkhögskolestyrelse fattade den 6 februari 2014 (5§) beslut om sin verksamhetsplan för år 2014.

Verksamhetsplanen är kortfattad och beskriver skolans syfte utifrån statens krav på stöd till folkbildningen. Verksamhetsplanen innehåller inga mätbara mål förutom att antalet deltagare vid respektive kurs finns angivna i planen. Det finns inte heller några konkreta aktiviteter i planen för hur målen ska genomföras och uppnås.

Fullmäktige har i sitt reglemente till folkhögskolestyrelsen identifierat en rad uppdrag till styrelsen. Verksamhetsplanen omfattar inte information om hur uppdragen ska genomföras under året.

Landstingsfullmäktige angav i sin landstingsplan för år 2014 att folkhögskolestyrelserna tillsammans med verksamhetsområde service skulle se över lokalerna och lokalbehoven med målsättning av sänka de årliga driftkostnaderna. Folkhögskolestyrelserna fick även i uppdrag att under år 2014 utreda eventuell etablering av en högskolefilial i Åsele. Dessa uppdrag finns inte heller med i verksamhetsplanen.

Verksamhetsplanen innehåller inga ekonomiska direktiv för verksamheten.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Landstinget har inget regelverk som styr utformningen av en verksamhetsplan. En förutsättning för att kunna följa upp verksamhetens uppdrag är att uppdragen tolkas och bryts ner till mätbara mål. Därefter bör aktiviteter som verksamheten ska genomföra under året kopplas mot respektive mål. På så sätt blir verksamhetsplanen möjlig att följa upp och utvärdera.

Folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan behöver utvecklas till att mer specifikt beskriva den verksamhet som skolan planerar att genomföra under kommande verksamhetsår. Verksamhetsplanen saknar helt koppling mot fullmäktiges övergripande mål.

- En rekommendation är ta fram mätbara verksamhetsmål dels utifrån de uppdrag som staten föreskrivit och dels utifrån det fullmäktige angett i sitt reglemente till folkhögskolestyrelsen samt eventuella övriga uppdrag. Målen bör där det är möjligt kopplas mot fullmäktiges övergripande mål. På så sätt blir det tydligt att det finns en röd tråd från fullmäktiges uppdrag till den verksamhet som skolan planerar att bedriva.

5.2. Ekonomisk styrning

Folkhögskolestyrelsen har i uppdrag att driva skolans verksamhet enligt den tilldelade budgetramen. För år 2014 anvisade fullmäktige drygt 4 miljoner kronor till Vindelns folkhögskola. Skolans största intäkter kommer från stadsbidragen. För att erhålla statsbidrag krävs att skolan uppfyller förordningen om statsbidrag för folkhögskolor. Bidragen ges bland annat utifrån antalet genomförda deltagarveckor.

Folkhögskolestyrelsen godkände sin budget för år 2014 den 6 februari år 2014 (4§)

Folkhögskolestyrelsen startade verksamhetsåret med ett ackumulerat underskott på 50 000 kr från föregående verksamhetsår.

Vindelns folkhögskolestyrelse har vid fem av åtta sammanträden i sina protokoll noterat att de fått information om skolans ekonomi. Informationen är kortfattad och det är endast i ett av protokollen det finns förklaring till avvikelser i den ekonomiska redovisningen.

Vindelns folkhögskola har på grund av sjuka hus och renoveringar ett underskott vad gäller dessa kostnader. Folkhögskolestyrelsen har dock ett redovisat överskott vad gäller intäkter.

Folkhögskolestyrelsen redovisade negativa avvikelser mot budget i båda sina delårsrapporter. Trots detta kan styrelsen vid årets slut redovisa en positiv avvikelse mot budget om drygt 316 000 kr. Efter avräkning från tidigare års underskott har styrelsen ett ackumulerat positivt överskott om drygt 260 000 kr att föra över till nästa år.

Folkhögskolestyrelsen gör positiva överskott gentemot budget när det gäller utbildningsbidrag, uthyrning av lokaler och måltidsintäkter. Under året har skolan blivit föremål för granskning av konkurrensverket. Utredningen är ännu inte färdig kring detta.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Det är positivt att styrelsen löpande under året hållit sig informerad om skolans ekonomi. Det är dock inte möjligt att utifrån dokumentationen i protokollen bedöma innehåll och kvalitet på den ekonomiska redovisningen.

- En rekommendation är att folkhögskolestyrelsen i sina protokoll förtydligar vad som orsakat avvikelserna gentemot budget under året.
- Om avvikelserna i den ekonomiska rapporteringen föranleder åtgärder bör styrelsen i sina protokoll besluta om dessa.

5.3. Intern kontroll

Folkhögskolestyrelsen ska enligt kommunallagens 6 kap 7 § se till att den interna kontrollen över verksamheten är tillräcklig och bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Om kontrollerna visar på brister ska folkhögskolestyrelsen enligt fullmäktiges internkontrollreglemente lämna förslag på åtgärder.

Vindelns folkhögskolestyrelse beslutade om en internkontrollplan för perioden 2013 till 2014 den 4 juni år 2013. (30§). Enligt fullmäktiges internkontrollreglemente ska folkhögskolestyrelsen årligen fatta beslut om en intern-

kontrollplan. Då den beslutade planen omfattade en tvåårsperiod har fullmäktiges internkontrollreglemente inte efterlevts avseende punkten om att årligen ta fram en plan.

Folkhögskolestyrelsen har gett rektor i uppdrag att ansvara för tillsynen av kontrollaktiviteterna i planen. Av planen framgår dock inte vem eller vilken funktion som ska utföra kontrollaktiviteterna. Folkhögskolestyrelsen har gjort riskbedömningar enligt en sifferskala för respektive punkt i internkontrollplanen.

I internkontrollplanen framgår till viss del vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollaktiviteterna. Ett antal kontrollaktiviteter saknar dock en beskriven metod om exempelvis stickprovets frekvens och storlek. Det framgår inte när i tiden kontrollerna ska vara genomförda och återrapporterade till folkhögskolestyrelsen.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Under flera år har revisorerna rekommenderat folkhögskolestyrelsen att utveckla arbetet med den interna kontrollen. Några av tidigare års rekommendationer har blivit åtgärdade medan andra kvarstår.

En reflektion är att kontroller i en internkontrollplan inte bör utgöras av kontroller som normalt ingår i den ordinarie verksamheten. Internkontrollplanen bygger på att göra kontroller där det finns risker att befintliga verksamhetskontroller inte är tillräckliga eller att styrelsen behöver extra insyn för att kunna säkerställa att verksamheten uppnår förväntade mål.

Efter årets granskning lämnar vi nedanstående rekommendationer till det fortsatta utvecklingsarbetet:

- Folkhögskolestyrelsen bör utveckla sin riskanalys genom att dokumentera underlaget för de riskbedömningar som görs i samband med upprättandet av internkontrollplanen.
- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att det i planen framgår vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollerna, kontrollernas omfattning och med vilka tidsintervall de ska genomföras.
- Folkhögskolestyrelsen bör definiera målvärden som resultatet av kontrollerna kan mätas och bedömas mot.
- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att det av planen framgår när kontrollerna ska rapporteras till styrelsen.

5.3.1. Uppföljning av den interna kontrollen

I folkhögskolestyrelsens årsrapport finns en redovisning kring 5 av 18 kontrollpunkter. Det finns ingen samlad bedömning kring arbetet med den interna kontrollen. Däremot redovisar styrelsen exempelvis att arbetet med ett drogfritt internat har fortskridit och att en ny drogpolicy är under bearbetning. Folkhögskolestyrelsen skriver också att de vid ett flertal tillfällen under året diskuterat problemen med fastighetsunderhåll och inomhusmiljö.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Folkhögskolestyrelsen har inte redovisat någon sammanställning av resultatet kring kontrollerna i planen. Det går därför inte att bedöma om alla kontroller blivit genomförda och hur resultatet av kontrollerna sett ut.

- En rekommendation är att utveckla redovisningen kring resultatet av den interna kontrollen.

5.3.2. Kontroll av ekonomiadministrativa rutiner

I fullmäktiges reglemente står att folkhögskolestyrelsen ska utfärda riktlinjer om drift, personaladministration, ekonomisk förvaltning, intern kontroll m.m. och se till att dessa tillämpas.

I samband med vår årliga granskning har vi följt upp ett urval av styrande dokument och ekonomiadministrativa rutiner.

Folkhögskolestyrelsen har under år 2014 haft åtta protokollförda sammanträden. Förutom verksamhetsplan, budget och internkontrollplan som behandlats under föregående avsnitt finns andra viktiga dokument för att styra och kontrollera verksamheten. Nedan presenteras ett urval av dessa:

Styrdokument	Revisionskriterium	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Delegationsordning	<i>Enligt kommunallagens 6 kap 33 § får folkhögskolestyrelsen uppdra åt ett utskott, en ledamot eller ersättare eller åt en anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden, dock inte i de fall som avses i 34 §.</i>	Ja	Det finns ett dokument daterat den 9 december 2012 där styrelsen delegerat särskilda uppgifter till rektor. Enligt rektor gäller dokumentet fortfarande. Av delegationsordningen framgår inte vem som har ansvaret att exempelvis anställa personal till skolan.
Attestordning	<i>Det saknas regler kring attestordningar i landstingets ledningssystem. Men för att säkerställa en kontroll över exempelvis löner och inköp är det praxis att det finns beslut om en attestordning inom vilken namngivna personer har mandat att utföra attester.</i>	Ja	2012-06-07, 30 §

Tabellen fortsätter på nästa sida.

Styrdokument	Revisionskriterium	Beslut Ja/Nej	Vår kommentar
Dokumenthanteringsplan	<i>Enligt fullmäktiges arkivreglemente ska varje myndighet (dvs. styrelse eller nämnd) upprätta en plan som redovisar vilka handlingstyper verksamheten hanterar och vilka gallringsfrister som gäller för dessa. En dokumenthanteringsplan ska fortlöpande uppdateras och kompletteras.</i>	Ja	2012-02-09, 5 § Planen har inte reviderats under år 2014. Enligt rektor har folkhögskolestyrelsen inte beslutat om några rutiner för hur ofta planen ska revideras.

Inköp och upphandlingar

Vi har under granskningen även kontrollerat folkhögskolans inköp under år 2014. Granskningen visar att det inte förekommer några inköp som överstiger gränsvärdet för direktupphandling.

Attestordning

Vi har kontrollerat registrerade attestbehörigheter i leverantörsfakturasystemet och jämfört dessa med beslutad attestordning. Det finns en överensstämmelse avseende namn men däremot inte avseende beloppsnivåer eftersom inställningar av beloppsnivåer i leverantörsfakturasystemet inte är anpassade till de specifika beloppsnivåer som finns beslutade i attestordningen.

Övriga iakttagelser från protokollgranskningen

I samband med protokollgranskning har vi uppmärksammat att folkhögskolestyrelsen fattat beslut om priser för mat och konferenser. Av underlaget till beslutet framgår att personalen på skolan får subventionerade priser på maten.

Enligt uppgift från handläggare vid Skatteverket ska måltider som subventioneras till anställda förmånsbeskattas på mellanskillnaden mellan det pris den anställde betalar för måltiden och ett schablonvärde (som år 2014 var 84 kr/måltid för lunch och middag). Om huvudsyftet med matserveringen inte är kommersiell restaurangverksamhet utan för exempelvis servering i en skola kan skolan räkna ut ett självkostnadspris som personalen kan betala istället för maten. I självkostnadspriset ska exempelvis ingå kostnad för lokal, personal, städ, råvaror osv. Om ett sådant underlag finns kan enligt handläggare vid Skatteverket personal bli erbjudna ett lägre pris än övriga lunchgäster utan att behöva förmånsbeskattas.

I samband med kvalitetssäkringen av rapporten har vi fått ta del av ett underlag för beräkning av priserna i matsalen år 2014.

Folkhögskolans konferens- och restaurangverksamhet är under utredning hos Konkurrensverket. Folkhögskolestyrelsen har i sina protokoll noterat att de följer utredningen.

Vår bedömning och våra rekommendationer

- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att det finns ett dokumenterat underlag till den beslutade prislistan för kost till personalen som styrker ett beräknat självkostnadspris. I annat fall bör skolan införa en rutin för att förmånsbeskatta skolans subventionerade luncher.
- Folkhögskolestyrelsen bör säkerställa att beslut om attesträtter och beloppsnivåer överensstämmer med registrerade behörigheter i leverantörsfakturasystemet.
- Folkhögskolestyrelsen bör aktivt följa Konkurrensverkets utredning om konferens- och restaurangverksamheten och utifrån utredningens resultat vidta nödvändiga åtgärder.
- Folkhögskolestyrelsen bör se över delegationsordningen som är från år 2012.

5.4. Uppföljning av verksamhet och ekonomiskt resultat

Folkhögskolestyrelsen ska enligt fullmäktiges reglemente följa upp och utvärdera sin verksamhet utifrån de mål som fastställts i lagstiftningen och av fullmäktige. Folkhögskolestyrelsen ska lämna en årsredovisning till landstingsstyrelsen som i sin tur bereder informationen till fullmäktige.

Landstingsstyrelsen har i sina anvisningar till folkhögskolestyrelserna lämnat instruktioner för när delårs- och årsrapporter senast skulle vara överlämnade till landstingsstyrelsen samt vilket innehåll rapporteringen skulle omfatta.

5.4.1. Delårsrapport per april och augusti 2014

Revisorerna ska enligt kommunallagen bedöma om det ekonomiska resultatet är förenligt med fullmäktiges beslut och om verksamheten drivits inom uppsatta mål.

Folkhögskolestyrelsens delårsrapporter för april respektive augusti 2014 följde i stort de punkter som fanns i landstingsstyrelsens instruktion för uppföljningen. Beslut om den första delårsrapporten fattades av folkhögskolestyrelsen den 6 maj 2014 (§ 22). Underlaget för delårsrapporten per augusti skulle ha varit landstingsstyrelsen till handa senast den 30 september 2014 men folkhögskolestyrelsen fattade först den 10 oktober 2014 (§ 46) beslut om sin delårsrapport.

Eftersom folkhögskolestyrelsens verksamhetsplan för år 2014 inte innehåller några mätbara mål och saknar koppling mot fullmäktiges mål går det inte att värdera verksamhetens resultat utifrån några verksamhetsmål.

Ingen av delårsrapporterna innehåller någon prognos av det ekonomiska resultatet vid årets slut.

5.4.2. Årsrapport

Vad årsrapporten ska innehålla framgår av landstingsstyrelsens anvisningar.

Folkhögskolestyrelsen har i sin årsrapport följt landstingsstyrelsens anvisningar och har en koppling mot lagstiftning, fullmäktiges mål, den egna

verksamhetsplanen och internkontrollplanen. Folkhögskolestyrelsen hade inte angivit några mätbara mål i sin verksamhetsplan. Folkhögskolestyrelsen skriver att de nått målet inom utbildningsverksamheten eftersom skolan hållit fler deltagarveckor än de budgeterat för året. Styrelsen skriver också att målen som finns i förordningen för statsbidrag har uppnåtts. Under rubriken mål ställda av fullmäktige har styrelsen verbalt beskrivit sin verksamhet, dock utan koppling mot några specifika mål.

Åtterrapporering av särskilda uppdrag

I landstingsplanen fick folkhögskolestyrelserna ett särskilt uppdrag från fullmäktige. Uppdraget gick ut på att tillsammans med verksamhetsområde service se över lokalerna och lokalbehoven med målsättning att sänka de årliga driftkostnaderna.

I granskningen har vi inte kunnat se vare sig i protokoll eller i årsrapport om uppdraget är genomfört eller inte. Enligt uppgift från landstingets fastighetsavdelning har de inte heller fått något uppdrag från folkhögskolestyrelserna om att påbörja någon översyn med målsättning att sänka driftkostnaderna. Företrädare för fastighetsavdelningen uppger däremot att fastighet arbetar med att byta ut ventilationsaggregat på båda folkhögskolorna i syfte att minska energiförbrukningen.

I landstingsplanen fick folkhögskolestyrelserna också ett uppdrag från fullmäktige om att utreda möjligheterna för en högskolefilial i Åsele.

Folkhögskolestyrelsen redovisar att uppdraget är genomfört. Utbildning bedrivs sedan i höstas i Åsele. Nästa steg är att folkhögskolestyrelsen under våren 2015 ska fatta beslut om verksamheten i Åsele ska fortsätta eller inte.

Vår bedömning och våra rekommendationer

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen bör utveckla sin verksamhetsplan och i denna formulera fler mätbara mål med koppling till verksamhetens uppdrag. Målen ska vara ett verktyg för att se om verksamheten styr i den riktning som fullmäktige och folkhögskolestyrelsen förväntar. Mål med koppling till uppdrag och reglemente gör det också lättare att följa upp och värdera verksamhetens resultat under året.

- Vi rekommenderar folkhögskolestyrelsen att utveckla sin målstyrning och därmed också sin uppföljning av verksamheten.

5.4.3. Åtgärder med anledning av tidigare iakttagelser

Folkhögskolestyrelsen i Vindeln har inte vidtagit några åtgärder genom att ta fram mätbara mål i sin verksamhetsplan. Internkontrollplanen är densamma som år 2013.

Vår bedömning och våra rekommendationer

- Rekommendationerna från föregående år kvarstår.

5.5. Svar på revisionsfrågor

Vår bedömning är att folkhögskolestyrelsen i Vindeln genom att besluta om en verksamhetsplan utan mätbara mål har haft en svag styrning och uppföljning över sitt verksamhetsområde. Med anledning av ovanstående går det inte heller att göra någon bedömning av måluppfyllelsen. Ett av de två särskilda uppdragen som riktats till folkhögskolestyrelsen har inte redovisats i vare sig protokoll eller årsrapport vilket tyder på att styrelsen behöver utveckla sina metoder och system för att säkerställa att uppdrag blir genomförda.

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
Är folkhögskolestyrelsens måluppfyllelse tillräcklig?	Nej	Saknar mätbara mål.
Är folkhögskolestyrelsens redovisning av måluppfyllelse tillräckligt utvecklad?	Nej	Se ovan.
Har folkhögskolestyrelsen metoder och system som säkerställer att beslut blir genomförda och regler efterlevs?	Delvis	Folkhögskolestyrelsen har beslutat om viktiga styrdokument. Skolan har dock bara följt upp och redovisat ett av de särskilda uppdragen som fullmäktige lämnade över i samband med landstingsplanen. Skolans har inte gjort någon sammanställd redovisning av resultatet från kontrollerna i internkontrollplanen varför det är svårt att bedöma om uppföljningen varit tillräcklig.
Har folkhögskolestyrelsen agerat tillräckligt med anledning av revisorernas rekommendationer i 2013 års granskning.	Nej	Inga noterade åtgärder.

Umeå den 13 mars 2015

Eva Röste Moe
Certifierad kommunal revisor
Västerbottens läns landsting

Bilaga 1 – Storumans folkhögskola tabell för uppföljning av den interna kontrollen.

Bilaga 2 – Vindelns folkhögskola tabell för uppföljning av den interna kontrollen.

Bilaga 1

Av tabellen nedan framgår vår bedömning av Storumans folkhögskolestyrelsens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
1. Har folkhögskolestyrelsen upprättat en organisation för arbetet med den interna kontrollen?	Ja	Av folkhögskolestyrelsens internkontrollplan framgår vem eller vilka som har ansvar för att kontroller blir genomförda och följs upp.
2. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Folkhögskolestyrelsen har gjort riskbedömningar för respektive kontrollpunkt i internkontrollplanen. En rekommendation är att folkhögskolestyrelsen utvecklar dokumentationen av underlaget för de riskbedömningar som görs i samband med upprättandet av internkontrollplanen.
3. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om en internkontrollplan?	Ja	2014-02-21, 7 §
4. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att internkontrollplanen beskriver vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd?	Nej	Av internkontrollplanen framgår till viss del vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollaktiviteterna. Ett antal kontrollpunkter saknar dock beskriven metod om exempelvis stickprovets frekvens och storlek. Det framgår inte när i tiden kontrollerna ska vara genomförda och återrapporterade till folkhögskolestyrelsen.
5. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att kontroller i internkontrollplanen är genomförda?	Nej	Nämnden har fått en muntlig och skriftlig återrapportering i december 2014 om att kontrollerna är genomförda. Av underlaget till protokollet framgår att kontrollerna är genomförda och för några kontroller finns även ett datum för detta. Det saknas dock ett dokumenterat underlag som gör det möjligt att bedöma resultat och kvalitet av utförda kontroller.
6. Har folkhögskolestyrelsen bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll?	Nej	Styrelsen har i protokollet i december godkänt redovisningen av den interna kontrollen. Det saknas dock en bedömning av resultatet i sin helhet och hur systemet för arbete med den interna kontrollen fungerar.
7. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister?	Ja	Nämnden har utifrån den brist som blev uppmärksamman genom kontroller under året beslutat att uppdra till skolassistenten att arbeta vidare med det ärendet.
8. Har folkhögskolestyrelsen senast i samband med årsredovisningen till landstingsstyrelsen rapporterat om resultatet från sin uppföljning av den interna kontrollen?	Nej	Det finns ingen information i folkhögskolestyrelsens årsrapport kring arbetet med den interna kontrollen.

Bilaga 2

Av tabellen nedan framgår vår bedömning av Vindelns folkhögskolestyrelsens följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Revisionsfråga	Bedömning Ja/Nej	Vår kommentar
1. Har folkhögskolestyrelsen upprättat en organisation för arbetet med den interna kontrollen?	Ja	Styrelsen har enligt internkontrollplanen gett rektor i uppdrag att ansvara för tillsynen av kontrollaktiviteterna. Av planen framgår dock inte vem eller vilken funktion som ska utföra kontrollaktiviteterna.
2. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns dokumenterade riskbedömningar?	Ja	Styrelsen har i sin internkontrollplan gjort sin riskbedömning på en skala från ett till sex med bedömning från "allvarlig" till "kännbar" och "osannolik".
3. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om en internkontrollplan?	Nej	Enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll ska verksamhetsområdena varje år i samband med att verksamhetsplanerna utarbetas anta en särskild plan för nästkommande års uppföljning av den interna kontrollen. Styrelsen har inte beslutat om någon ny plan för år 2014. År 2013 antog styrelsen en plan som skulle gälla för åren 2013-2014.
4. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att internkontrollplanen beskriver vilka kontroller som ska genomföras, vem som har ansvar för kontrollerna och när uppföljning ska vara genomförd?	Nej	Av internkontrollplanen framgår delvis vilken metod som ska användas för att genomföra kontrollaktiviteterna. Ett antal kontrollpunkter saknar dock beskriven metod. Det framgår inte heller vem som är ansvarig för att genomföra kontrollerna och när i tiden kontrollerna ska vara genomförda.
5. Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att kontroller i internkontrollplanen är genomförda? ⁵	Nej	Det framgår inte i vare sig protokoll eller i folkhögskolestyrelsens årsrapport om kontrollerna i planen är genomförda. I årsrapporten finns kommentarer till fem av planens totalt 18 punkter.
6. Har folkhögskolestyrelsen bedömt resultatet av genomförd uppföljning av intern kontroll? ⁶	Nej	Eftersom det saknas information i protokoll och årsrapport kring uppföljningen går det inte att se om folkhögskolestyrelsen har gjort någon bedömning av resultatet.
7. Har folkhögskolestyrelsen beslutat om åtgärder i händelse av att den interna kontrollen visat på brister? ⁷	Delvis	När det gäller punkten som avser fastighetsunderhåll har styrelsen i protokoll löpande hållit sig informerad om problemen.
8. Har folkhögskolestyrelsen senast i samband med årsredovisningen till landstingsstyrelsen rapporterat om resultatet från sin uppföljning av den interna kontrollen?	Delvis	Avsnittet i årsrapporten som avser mål fastställda i internkontrollplanen innehåller inte någon samlad bedömning kring resultatet av arbetet med den interna kontrollen.